

25.352
um

15 JAN 2010

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

ԽՍՀՄ ՖժԿ
Պետաշինամայրամարկոնքի
յեվ պետվարկի
Գլխավոր վարչություն
10 մարտի 1940 թ.
№ 19 ՈՒՊՐ

«ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ»
ՊԵՏԱՇԻՆԱՅԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԻ ՅԵՎ
ՊԵՏՎԱՐԿԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՁՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝
ԴՐՈՒՅԱ
7 ՄԱՐՏԻ 1940 թ.

ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԻ ՍԻՍՏԵՄԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՈՂԱԿՆԵՐԻ ԱՇ-
ԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԻՆԻՄՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ (ՎԱՐԻՉ-
ՆԵՐ, ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐ, ՏԵՍՈՒՉՆԵՐ, 1-ԻՆ ԿԱՐԳԻ ԽՆԱՅ-
ԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԻ ՎԱՐԻՉՆԵՐ, ԱՎԱԳ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐ ՅԵՎ ՀԱՇՎԱՊԱՀ-
ՆԵՐ, ԱՎԱԳ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉՆԵՐ, ՎԵՐԱՀՍԿԻՉՆԵՐ, ԱՎԱԳ ԳԱՆՁԱՊԱՆՆԵՐ,
ԳԱՆՁԱՊԱՀՆԵՐ ՅԵՎ ՈՊԵՐԱՑԻՈՆ-ՀԱՇՎԱՅԻՆ ԱՅԼ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐ)

1. ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

Որհնդային խնայողական զրա-
մարկոնքի նշանակությունը՝ սոցիա-
լիստական շինարարության ֆինան-
սավորման համար բնակչության խնա-
յողությունները ներգրավելու գոր-
ծում:

Որհնդային խնայողական զրա-
մարկոնքի սկզբունքային տարբերու-
թյունը կապիտալիստական յերկրների
խնայողական զրամարկոնքից:

Խնայողական զրամարկոնքի կող-
մից ավանդներում ներգրավվող մի-
ջնեի արտադրական ողտադործումը
ԽՍՀՄ-ում:

Քաղաքացիների անձնական սեփա-
կանության իրավունքի պահպանումն
որենքով՝ նրանց աշխատավորական
յեկամուտների և խնայողությունների
նկատմամբ՝ Ստալինյան Մահմանա-
զրություն 10-րդ հոդվածը:

ԽՍՀՄ աշխատավորների խնայողու-
թյունների աճումը վորպես բնակչու-
թյան բարեկեցության և կուլտուրա-

կան մակարդակի վերելքի ցուցանիշ-
ներից մեկը:

Խնայողական գործի զարգացման
ընդհանուր բնույթագիրը ԽՍՀՄ-ում:
Խնայողական զրամարկոնքի ավանդ-
ներում՝ հալաքվող միջոցները ԽՍՀՄ
բյուջեյում:

Բնակչության ավանդների ներգրավ-
ման պլանները խնայողական զրա-
մարկոնքի դանազան ողակների հա-
մար:

Աշխատողների առանձին կատեգո-
րիաների պարտականություններն ա-
վանդների ներգրավման պլանի կա-
տարումն ապահովող ձեռնարկումների
անցկացման գործում: Ավանդների
մասսայական, բացատրական աշխա-
տանքները և ավանդատուների սպա-
ւարկման բարելավումը: Մասսայա-
կան-բացատրական աշխատանքների
ձևերն ու մեթոդները: Հասարակա-
յունության մասնակցությունը մասոա-
յական-բացատրական աշխատանքն-

3537
40

բում: Պետական վարկին և խնայողական դործին ոժանդակող հանձնաժողովը: Յուրաքանչյուր խնայողական դրամարկղի շուրջն ակտիվ ստեղծելը և այլն:

«Պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներն որինադրությամբ» ավանդատուներին տրվող երբավունքներն ու առավելութունները:

Առանձին քաղաքացիների և կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվները: Կոյանտեսությունների և գյուղխորհուրդների ընթացիկ հաշիվները: Կանոններ չեկերի մասին:

Ավանդների տոկոսների դրույքները և տոկոսներն ավանդատուներին վճարելու կարգը:

Անչափահասներին և խնամակալության տակ գտնվողներին պատկանող ավանդների տնօրինման կարգը:

Արտասահմանում գտնվող խորհուրդային քաղաքացիների և ոտարերկրացիների կողմից իրենց ավանդները տնօրինելու կարգը:

Ավանդների հավատարմագրերի և կտակային կարգադրությունների ձեւակերպումը և ավանդներն այդ փաստաթղթերի հիման վրա տալու կարգը:

Ավանդը կալանքի և սոււյժի յենթարկելու համար դատական-քննչական մարմինների կարգադրությունների կատարման կարգը:

Ավանդների գործառնությունների ձեւակերպման կարգը, կիրառվող բըլանկները և նրանց նշանակությունը: Սկզբնական մուծման և լրացուցիչ մուծման ձեւակերպումը, ավանդի մի մասի և ամբողջ ավանդի տալու ձեւակերպումը: Ավանդի տալը կենտրոնական (չըջանային) խնայողական դրամարկղի կողմից՝ է հաշիվ յենթակա դրամարկղի: Ժամկետային ավանդների, ընթացիկ հաշիվների, ներկայչական ավանդների գործառնությունների ձեւակերպումը: Հաշվային չըջանառություններ: Գրելով լցված-վերջացած խնայողական գըրքույկների փոխարինումը և կորցրածների փոխարեն նորերը տալը:

Անկանխիկ հաշվարկումների նշանակությունը, այն վճարումների տեսակները, վորոնց համար անկանխիկ հաշվարկումներ են կատարվում: Անկանխիկ հաշվարկումների (Ժրո գործառնությունների) փաստաթղթերի ձեւերը և ձեւակերպման տեխնիկան:

Միացյալ և անշարժ հաշիվներ: Փոխադրական գործառնությունների նշանակությունը և նրանց ձեւակերպման կարգը:

Ակկրեդիտիվային գործառնությունների նշանակությունը և նրանց ձեւակերպման տեխնիկան:

Կոմիսիոն գործառնություններ, շքանշաններով և մեդալներով դրամ տալու գործառնությունների ձեւակերպումը, թոշակների վճարման տեխնիկան, Պաշը-Ավիաքիմի վիճակխազային տոմսերի շահումների վճարման տեխնիկան, Պետապի հանձնարարություններով կատարվող գործառնությունների տեսակները և տեխնիկան, կուսակցական և կոմյերիտական անդամավճարների դումարների ընդունման գործառնությունների տեխնիկան:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

(Շրջանային) կենտրոնական խնայողական դրամարկղների վարիչների, գլխավոր հաշվապահների և տեսուչների համար:

Ավանդների պլանի կատարման վերլուծումը և այդ հիման վրա խնայողական դրամարկղների աշխատանքների բարելավման ձեռնարկումների մշակումը:

Վիճակագրական հաշվետվություն ավանդների պլանի կատարման մասին:

Ոժանդակ ձեռնարկներ

1. ԽՍՀՄ Սահմանադրությունը, գլուխ 1:
2. «ԽՍՀՄ պետական փոխառությունները և խնայողական դործը»: Կարևորագույն որենադրական նյութերի Ժողովածու 1917—1937 թ. թ. Վ. Պ. Դյաչենկոյի ներածական հոդվածով— «ԽՍՀՄ պետական վարկի և խնայողական դրամարկղների գըր-

ւացման համառոտ ակնարկ, ՊՅՁ, 1938 թ.:

3. Լ. Վալլեր— «Խնայողական դործը» — 2-րդ, ուղղված հրատարակություն, 1938 թ.:

4. Ռազովեր— «Պետական փոխառությունները, խնայողական դրամարկղները և կյանքի կոչելով ապահովագրությունը»:

5. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին տրվող ավանդների համար, № 22, 1939 թ. 5 մարտի:

6. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին՝ անշարժ ավանդները պահպանման և վճարման համար, № 23, 1939 թ. 5 մարտի:

7. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին տրվող Ժամկետային ավանդների համար, № 42, 1939 թ., 23 մայիսի:

8. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին՝ անկանխիկ հաշվարկումների համար, № 1, 1939 թ. 2 հունվարի:

9. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին՝ փոխադրական գործառնությունների համար, № 48, 1938 թ. 11 սեպտեմբերի:

10. Հրահանգ պետաշխնայողական դրամարկղների ակկրեդիտիվների գործառնությունների համար, 1938 թ.:

11. Գլխավոր Վարչության 1939 թ.վի սեպտեմբերի 20-ի № 60 շրջաբարականը:

12. Հրահանգ խնայողական դրամարկղներին՝ կուսակցական և կոմյերիտական անդամավճարների դումարներն ընդունելու համար, 13 մարտի 1938 թ. № 129/34:

13. Հրահանգ խնայողական դրամարկղներին՝ Պաշը-Ավիաքիմի Համամիութենական վիճակխաղերի տոմսերի դրամական շահումների վճարման կարգի մասին, 5 հունիսի 1935 թ. № 30:

14. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներ-

ին՝ Պետապի հանձնարարություններով գործառնություններ կատարելու կարգի մասին, 4 հոկտեմբերի 1938 թ. № 52:

15. Հրահանգ պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղներին՝ ԽՍՀ Միության շքանշաններով ու մեդալներով և միութենական հանրապետությունների շքանշաններով գումարներ վճարելու կարգի մասին, 8 հունվարի 1939 թ. № 5:

16. Յեվ ԽՍՀՄ ՖժԻ-ի և Պետաշխնայողական դրամարկղներին ու Պետավարկի Գլխավոր Վարչության մյուս գործող հրահանգներն ու կարգադրությունները:

2. ԽՍՀՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՒՍՈՒՈՒԹԵՈՒՆՆԵՐԸ

Պետական փոխառությունների տընտեսական և քաղաքական նշանակությունը ԽՍՀՄ-ում: ԽՍՀՄ-ի պետական փոխառությունների սկզբունքային տարբերությունը կապիտալիստական յերկրների պետական վարկից:

Պետական փոխառությունների գըրացման ընդհանուր բնութագիրը ԽՍՀՄ-ում: Պետական փոխառությունները ԽՍՀՄ-ի բյուջեյում:

Պետական վարկին և խնայողական դործին ոժանդակող հանձնաժողովի խնդիրներն ու դերը:

Գործող փոխառությունների կառուցվածքը (թողարկման պայմանները): Փոխառությունները քաղաքում և գյուղում բաժնեգրություններ իրացնելու կազմակերպումը, պայմանները և կարգը:

Խնայողական դրամարկղների ոլիտեմի դանադան ողակների համար օահմանված պետական փոխառությունների մուտքերի պլանները: Աշխատողների առանձին կատեգորիաների պարտականությունները՝ փոխառության բաժնեգրության միջոցների մուտքերի պլանի կատարումը, բաժնեգրության դումարի պահպանումը և պարտատոմսերի Ժամանակին հանձ-

նումն ապահովող ձեռնարկումներն անցկացնելու դժուր:

Փոխառութեան իրացման հաշվարկումները, հաշվառումը և հաշվետվութունը ձեռնարկութունների և հիմնարկութունների հաշվապահութուններում:

Փոխառութեան իրացման հաշվարկումները, հաշվառումը և հաշվետվութունը գյուղատնտեսության լիազորների և ֆինանսական գործակալների մոտ:

Փոխառութեան հաշվարկումների ձևակերպումը, բաժնեգրութեան և մուտք յեղած մուծումների ուղերատիվ (սկզբնական) հաշվառումը, հրահրութուն փոխառութեան մուծումների մուտքերի ժամանակին և լրիվ չափով լինելու վրա:

Վճարված պարտատոմսերը բաժանորդներին հանձնելու կարգը: Բաժանորդներին չհանձնված պարտատոմսերը ձեռնարկութուններից, հիմնարկութուններից և ֆինանսական գործակալներից խնայողական դրամարկղների կողմից ընդունելու կարգը, և այդ պարտատոմսերը հետադարձ բաժանորդներին հանձնելու կարգը:

Պարտատոմսերը կանխիկ հաշվով վաճառելու և դնելու գործառնութունների ձևակերպումը: 1938 թվի փոխառութեան իրացման պայմաններն ու կարգը: Պետական փոխառութեանների պարտատոմսերի դնելը:

Պետական փոխառութեանների շահումների խաղարկութունների անցկացման նշանակութունը և կարգը: Կտրոնների, շահումների և տիրաժառի պարտատոմսերի վճարման գործառնութունների ձևակերպման տեխնիկան: Պարտատոմսերի իսկականութունը և վճարելիութունն ստուգելու կարգը, պարտատոմսերի կեղծութունը ճանաչելու յեղանակները: Քրեական պատասխանատվութուն պարտատոմսերը կեղծելու համար:

Պոռոբ շահումներ ունեցող պարտատոմսերը, նաև իրենց վճարելիութեան մեջ կասկածներ հարուցող պար-

տատոմսերը եքսպրտիզային ուղարկելու համար խնայողական դրամարկղների կողմից ընդունելը: Պարտատոմսերն իրենց տերերի կողմից կորցրելը և այդ կորուստի հետևանքները:

Պարտատոմսերը խնայողական դրամարկղների կողմից ի պահ ընդունելու պայմաններն ու տեխնիկան: Ի պահ ընդունված պարտատոմսերի կառավարումը:

Պետական փոխառութեանների պարտատոմսերի գրավի դիմաց փոխատրվութուններ տալու և մարելու պայմաններն ու տեխնիկան:

Պետական փոխառութեանների տեխնիկանային աշխատանքները: Անպարտատոմս կառավարման քարտերի վաճառման գործառնութունների ձևակերպումը:

Խնայողական դրամարկղներին պարտատոմսերով մատակարարելու կարգը: Հայտեր կազմելու կարգը: Մտացված պարտատոմսերի ստուգումը և այդ ստուգման արդյունքների ձևակերպումը:

Դեպոզիտային և վճարված պարտատոմսերի հանձնումը (առաքումը) կենտրոնական կամ շրջանային խնայողական դրամարկղի պահեստարանին, և կենտրոնական կամ շրջանային խնայողական դրամարկղից— Պետնիչ: Այդ առաքման ձևակերպումը: Պետական փոխառութեանների պարտատոմսերի գործառնութունները շահումների խաղարկութունների անցկացման որերին:

ԽՍՀՄ ՖԺԿ դեպոզի կառավարումը: Կտրոններ կտրելը և պարտատոմսերի ստուգումը շահումների աղյուսակներով:

Մարված պարտատոմսերը (վճարված և ԽՍՀՄ ՖԺԿ-ի դեպոզից հանված) «Մարված արժեքների ստուգման և վճարման հանձնաժողովին» ուղարկելու կարգը:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

Շրջանային (կենտրոնական) խնայողական դրամարկղների վարիչների, գլխավոր հաշվապահների և տեսուչների համար:

Կենտրոնական և շրջանային խնայողական դրամարկղների դերը ոժհանձնաժողովների աշխատանքներում: Ոժհանձնաժողովների ֆինանսավորումը: Ոժհանձնաժողովների միջոցների հաշվառման և ծախսման կարգը:

Պետական և կոոպերատիվ կազմակերպութունների մեջ իրացվող պետական փոխառութեանները: Նրանց շրջանառութեան հատուկ կարգը: Ֆինանսական գործակալների և գյուղատնտեսության փոխառութեան լիազորների գոկուսնետալ վերստուգում անցկացնելու կարգը:

Փոխառութեան հաշվարկումների դրվածքի լրիվութունն ու ճշտութունն ստուգելու կարգը կենտավարչութուններում և հիմնարկութուններում:

ՈՒՄԱՆՈՒԿ ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ

1. ԽՍՀՄ Սահմանադրութունը— հոդ. 1—12:
2. «ԽՍՀՄ պետական փոխառութեանները և խնայողական դրամարկղները», կարևորագույն որենտդրական նյութերի ժողովածու՝ Վ. Պ. Գյաչենկոյի ներածական հոդվածով:
3. Գ. Ռադովեր— «Պետական փոխառութեանները, խնայողական դրամարկղները և կյանքի կուրկտիվ ապահովագրութունը»:
4. Հրահանգ ԽՍՀ Միութեան պետական փոխառութեանների պարտատոմսերի գրավի դիմաց փոխատրվութուններ տալու կարգի և պայմանների մասին, № 55 (սխեմա Ա—42), 29 հոկտեմբերի 1938 թ. (յերկրորդ հրատարակութուն):
5. Հրահանգ կտրոնները, շահումները և մարման խաղարկութուններով անցած պարտատոմսերը խնայո-

ղական դրամարկղների կողմից վճարելու կարգի մասին, № 59 (սխեմա Բ— 7) 3 նոյեմբերի 1938 թ. (2-րդ հրատ.):

6. Քաղաքացիներին և կազմակերպութուններին պատկանող պետական փոխառութեանների պարտատոմսերը խնայողական դրամարկղների կողմից պահելու կանոններ, № 24 (սխեմա Ա—14) 7 մարտի 1939 թ.:

7. Յեկ ԽՍՀՄ ՖԺԿ-ի ու պետաշխնայողական դրամարկղների և Պետավարկի Գլխավոր Վարչութեան մյուս հրահանգներն ու կարգադրութունները:

3. ԽՍՀՄ ԱՍՏԵՄԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱՎԱՆ ՀԱՐՅԵՐ

«ԽՍՀ Միութեան պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղների որինադրութունը», վորով սահմանվում են խնայողական դրամարկղների սխտեմի կազմակերպման հիմունքները:

Խնայողական դրամարկղների սխտեմի կազմակերպչական կառուցվածքը, խնայողական դրամարկղների սխտեմի առանձին ողակների փոխհարաբերութունները ֆինանսական մարմինների հետ:

Ավանդների ներդրվման և պետփոխառութեանների պլանը լավագույն կերպով կատարելու համար խնայողական դրամարկղների աշխատողների սոցմըցման նշանակութունը:

Կենտրոնական և շրջանային խնայողական դրամարկղների կառուցվածքն ու հաստիքը և նրանց կողմից կատարվող գործառնութունների շրջանակը: Կենտրոնական և շրջանային խնայողական դրամարկղների առանձին աշխատողների ֆունկցիաները: Կենտրոնական և շրջանային խնայողական դրամարկղների առանձին աշխատողների իրավունքներն ու պարտականութունները:

Ստորին խնայողական դրամարկղների բաժանումն ըստ տիպերի: Առանձին տիպերի խնայողական դրամարկղների կարգը:

մարկղների կազմակերպչական և ֆունկցիոնալ տարբերությունը:

Կապի հիմնարկություններին կից խնայողական դրամարկղների կազմակերպման պայմանները և աշխատանքները:

Խնայողական դրամարկղների բացման, փակման և վերակազմման կարգը: Աշխատավարձը խնայողական դրամարկղների սխտեմում: Խնայողական դրամարկղների աշխատողների աշխատանքի վճարման պրեմիալ-խրախուսական սխտեմի դերը՝ միջոցների ներգրավման պլանի գերակատարման խթանման դործում:

ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ

Շրջանային (կենտրոնական) խնայողական դրամարկղների վարիչների, գլխավոր հաշվապահների և տեսուչների համար:

Պետաշխնայողական դրամարկղների և պետվարկի վարչությունների ֆունկցիաներն ու կառուցվածքը:

Ֆինանսական տնտեսության կազմակերպումը խնայողական դրամարկղների սխտեմում: Կենտրոնական և շրջանային խնայողական դրամարկղների յեկամուտները և ծախսերի նախահաշիվը, այն կազմելու և հաստատելու կարգը: Նախահաշիվի առանձին հոդվածներով բաց թողնվող վարկերի նպատակային նշանակումը: Ծախսերի յեռամսյակային լիմիտները:

Վարկերի տնօրինողները: Վարկերի դործողության ժամկետները: Նախահաշիվ-ֆինանսային կարգապահությունը: Հաստիքային կարգապահությունը: Համատեղությունը աշխատողների վճարման կարգը: Աշխատանքի հաշվետվությունը:

Խնայողական դրամարկղների կողմից ներգրավվող միջոցների ինքնարժեքը:

Ոժանդակ ձեռնարկներ

1. «Որինադրություն ՈՍՀ Միություն պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղների մասին», 29 փետրվորի, 1929 թ.:

2. ՈՍՀՄ ՖՖԿ-ի 1939 թվի նոյեմբերի 1-ի № 724/144 հրամանը՝ «Խնայողական դրամարկղների տիպերի և նրանց կողմից կատարվող դործառնությունների շրջանակի մասին»:

3. ՈՍՀ Միության և ՖՖԿ-ի Պետաշխնայողական դրամարկղների և Պետվարկի Գլխավոր վարչության պայմանագիրը ՈՍՀ Միության Կապի ժողովմատի հետ, 31-ն հոկտեմբերի, 1938 թվի:

4. Ձեռնարկ ֆինանսական տնտեսությունը պետաշխնայողական դրամարկղների ու պետվարկի վարչություններում և կենտրոնական (շրջանային) խնայողական դրամարկղներում վարելու համար:

5. ՈՍՀՄ ՖԿԽ-ի 1932 թվի 29 սեպտեմբերի վորոշումը՝ «Գլխավոր և ավագ հաշվապահների իրավունքների և պարտականությունների մասին հիմնարկություններում և հանրայնացված սեկտորի տնտկազմակերպություններում»:

4. ԴՐԱՄԱՐԿՂԱՅԻՆ ԳՈՐԾԸ

Պահեստարանների կառուցվածքը: Պահեստարանների պահպանումը: Պահեստարանն ընդունելու և պահպանության հանձնելու կարգը: Արժեքները պահեստարանում և անմիջականորեն դրամարկղում պահելու կարգը: Արժեքների ինկասացիան:

5. ՀԱՇՎԱՌՈՒՄՆ ՈՒ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐԻ ՍԻՍՏԵՄ ՈՒՄ

Հաշվառման և վերահսկողության խնդիրը սոցիալիստական պետության մեջ: Հաշվառման և վերահսկողության խնդիրը խնայողական դրամարկղների սխտեմում: Հաշվառման տեսակները:

Սկզբնական հաշվառումն ու հաշվետվությունը յենթակա խնայողական դրամարկղներում: Խնայողական դրամարկղներում կիրառվող հաշվային-

հաշվետուական փաստաթղթերի ձևվերը և նրանց նշանակումը: Գործառնությունների որակերի վարման կարգը: Արժեքավոր բյանկների հաշվառումը: Պահեստարանի մատյանի վարման կարգը:

Որվա հաշվետվության կազմելը (գործառնության № 24՝ ձևի որպես կիր, գործառնության որակերի ձև № 25—ա հավելվածը և ձև № 24—ա գործառնության որակերը) և այն կենտրոնական (շրջանային) խնայողական դրամարկղի հաշվապահությանը ներկայացնելը:

Հաշվային-հաշվետվական փաստաթղթերի պահպանումը մինչև նրանց կենտրոնական (շրջանային) խնայողական դրամարկղի արխիվին հանձնելը:

Ամսական, յեռամսյակային և տարեկան հաշվետվությունը կազմելու հիմնական աշխատանքները: Ավանդատուների անձնական հաշիվների յեղրափակման կարգը տարվա վերջում, ձև № 19՝ քաղվածքները կազմումը, ձև № 19—ա քաղվածքները կազմումը դրամ վերջում և պահ տրված արժեթղթերի և պետական փոխառությունների իրացման համար՝ ձև № 115 և ձև № 107 անձնական հաշիվներից:

ԼՐԱՅՈՒՄ № 1

Շրջանային (կենտրոնական) խնայողական դրամարկղների վարիչների, գլխավոր հաշվապահների և տեսուչների համար:

Կրկնակի սխտեմի հաշվառման հիմնական հասկացողությունը: Հաշվապահական հաշվառման և վերահսկողության կազմակերպումը խնայողական դրամարկղների սխտեմում: Սկզբնական և ավարտված հաշվապահական հաշվառում: Բալանսի հաշիվների նոմենկլատուրան:

Բնակչության ավանդների ներդրամման պլանի կատարման ստուգումը շրջանառություն տեղեկագրի ավյալներով:

Պետական փոխառությունների գործառնությունների դժով միությունական, հանրապետական և տեղական բյուջեների հետ հաշվարկումներ կատարելու ճշտությունների և ծախսերի նախահաշիվների և կրիտորների հետ ունեցած հաշվարկումների ստուգումը: Հաշվապահական հաշվետվություն: Յենթակա խնայողական դրամարկղների ստուգման մեթոդները:

Յենթակա խնայողական դրամարկղի աշխատանքների ստուգման մեթոդները:

ԼՐԱՅՈՒՄ № 2

Շրջանային (կենտրոնական) խնայողական դրամարկղների գլխավոր հաշվապահների համար:

Գլխավոր հաշվապահների իրավունքներն ու պարտականությունները հանրայնացված սեկտորի հիմնարկություններում և տնտկազմակերպություններում:

Հսկողությունը դոկումենտալ հաշվետվությունն ստացվելու վրա և նրա ստուգման մեթոդները:

Համադրական և վերլուծական հաշվառում:

Ավանդային գործառնությունների հաշվառումը: Հետագա վերահսկողություն:

Անկանխիկ հաշվարկումների գործառնությունների հաշվառումը:

Փոխադրությունների, ակկրեդիտիվների և սխտեմի ներսում յեղող այլ հաշվարկումների գործառնությունների հաշվառումը:

Կոմիտիոն գործառնությունների հաշվառումը:

Պետփոխառությունների գործառնությունների հաշվառումը:

Դրամական կանխիկի հաշվառումը:

Պետքանկի, ուրիշ հիմնարկությունների, դեբիտորների և կրեդիտորների հետ ունեցած հաշվարկումների հաշվառումը: Պակասորդների, սխալ վերձարումների, համադրականների և յուրացումների գումարների հաշվա-

ուումը: Ձեռնարկումներ այդ դումար-
ները մարելու համար և պայքար՝
պետական միջոցները հափշտակելու
դեմ:

Շենքերի, տնտեսական գույքի և
նյութերի հաշվառումը:

Յեկամուտների և ծախսերի հաշ-
վառումը:

Արժեքավոր բլանկների հաշվառու-
մը:

Կապիտալ ներդրումների (չինարա-
րության) հաշվառումը:

«ԴՍՍ» սխտեմի հաշվային-դրամե-
քնանների կիրառումը:

Ոժանդակ ձեռնարկներ

1. Գլեյխ— «Բալանսային հաշվառ-
ման սկզբնական դասընթաց»:

2. Վ. Կրուչով — «Հաշվապահա-
կան հաշվառումը խնայողական դրա-
մարկղներում»:

3. Ձեռնարկ հաշվառումն ու հաշ-
վետվությունը կենտրոնական և շրջա-
նային խնայողական դրամարկղների
գործառնության մասերում, 1-ին և
2-րդ կարգի խնայողական դրամարկղ-
ներում և գործակալություններում
վարելու համար, № 27 (սխեմա Բ—4)
28 մայիսի, 1938 թ.:

4. Կարգադրություններ խնայո-
ղական դրամարկղների կողմից կա-
տարվող գործառնությունների ձեվա-
կերպման և հաշվառման մեջ փոփո-
խություններ մտցնելու մասին, № 40
(սխեմա Վ—5) 11 մայիսի 1939 թ.:

5. Ձեռնարկ հաշվապահական հաշ-
վառումն ու հաշվետվությունը կենտ-
րոնական և շրջանային պետական աշ-
խատավորական խնայողական դրա-
մարկղներում վարելու համար, № 66
(սխեմա Ա—49) 28 դեկտեմբերի 1938
թ.:

6. Ձեռնարկ արժեքավոր բլանկնե-
րի մատակարարման և հաշվառման
համար, № 19 (սխեմա Վ—2) 26 փե-
տրվարի 1939 թ.:

7. Յեվ Պետաշիննայդրամարկղների
ու Պետավարկի Գլխավոր վարչության
ժյուս գործող ձեռնարկները, հրա-
հանգները և կարգադրությունները:

Աշխատողների պետտեխնությունն
անց և կացվում ավյալ ծրագրով,
բայց փորոշ տարբերություններով,
նայած ավյալ աշխատողի կոնկրետ
բանավորական տեղին:

ՊԵՏԱՇԽՆՆԱՅԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐԻ
ՅԵՎ ՊԵՏՎԱՐԿԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐ-
ՉՈՒԹՅԱՆ ԿԱԴՐԵՐԻ ԲԱԺԻՆ:

Պատ. խմբագիր՝ Ա. ԿԱՍՊԱՐՅԱՆ
Թարգմանիչ և սրբագրիչ՝ Գ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
Գլխավորի ընկեր՝ Ա—507
Պատվեր № 582. Տիրած՝ 500.

Հայկական ԽՍՀ ժյուսին կիր ինտերերի և ամագրերի տպարան, Յերևան

